

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 174/2017-23

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 12. júna 2017 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta a zo sudkyne Jany Baricovej a sudcu Rudolfa Tkáčika v konaní o sťažnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátkou JUDr. Gabrielou Funcíkovou, Budovateľská 1, Bratislava, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 15 P 159/2014, takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 15 P 159/2014 p o r u š e n é b o l o .

2. Okresnému súdu Žilina p r i k a z u j e , aby v konaní vedenom pod sp. zn. 15 P 159/2014 konal bez zbytočných priet'ahov.

3. Okresný súd Žilina j e p o v i n n ý uhradiť [REDAKOVANÉ] trovy právneho zastúpenia v sume 374,80 € (slovom tristosedemdesiatštyri eur

a osemdesiat centov) na účet jeho právnej zástupkyne JUDr. Gabriely Funcíkovej, Budovateľská 1, Bratislava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Vo zvyšnej časti sťažnosti [REDAKOVANÉ] nevyhovuje.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. februára 2017 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“, alebo aj „súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 15 P 159/2014 (ďalej aj „namietane konanie“).

2. Sťažovateľ sťažnosť zdôvodnil tým, že na okresnom súde sa vedie konanie o určenie výživného na maloletú [REDAKOVANÉ] a maloletého [REDAKOVANÉ] pod sp. zn. 15 P 159/2014, ktoré trvá neprimerane dlho, čo u neho ako otca maloletých detí spôsobuje stav právnej neistoty. Takýto stav podľa sťažovateľa pretrváva napriek tomu, že okresný súd rozhodol rozsudkom 8. marca 2016. V dôsledku jeho odvolania bol totižto rozsudok okresného súdu zrušený a vec bola vrátená na ďalšie konanie 8. augusta 2016. Od uvedeného dátumu sa podľa vyjadrenia sťažovateľa vo veci nekonalo, čo ho viedlo k podaniu sťažnosti predsedovi okresného súdu. Listom z 20. decembra 2016 predseda okresného súdu považoval sťažnosť za čiastočne dôvodnú a zároveň uviedol predpokladaný termín pojednávania na začiatok roka 2017. K sľúbenej náprave však nedošlo a do podania ústavnej sťažnosti nebol v namietanom konaní nariadený termín pojednávania, teda stav právnej neistoty sťažovateľa pretrváva. Zdôraznil, že od doručenia rozsudku okresného súdu musí platiť výživné pre deti vo veku 2 a 4 roky vo výške 500 €, pričom mu v októbri 2016 pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť.

3. Z dôvodu vyčerpania všetkých dostupných prostriedkov nápravy navrhol sťažovateľ ústavnému súdu rozhodnúť takto:

„Základné právo [redacted] na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa článku 48 odst. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Žilina v konaní o určenie výživného na maloletú [redacted] a [redacted] vedenom pod spis. zn. 15 P/159/2014 porušené bolo.

Sťažovateľ zároveň žiada priznať finančné zadosťučinenie v sume 3 000,- €. Sťažovateľ zároveň uplatňuje aj trovy právneho zastúpenia, ktoré mu vznikli z dôvodu nutnosti zastupovania advokátom pred Ústavným súdom.“

4. Uznesením ústavného súdu č. k. III. ÚS 174/2017-7 z 21. marca 2017 bola sťažnosť sťažovateľa prijatá na ďalšie konanie v súlade s § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

5. K sťažnosti sťažovateľa sa na základe výzvy ústavného súdu vyjadril okresný súd podaním sp. zn. 1 SprS/242/2017 z 24. apríla 2017. Namietané konanie nepovažoval za skutkovo a právne náročné, nezistil prekážky postupu okresného súdu predpokladané zákonom a ani prietahy, ktoré by spôsobil sťažovateľ. Zároveň poznamenal, že vec do 6. marca 2017 prerokúval sudca, ktorý je dlhodobo práceneschopný, preto bola vec náhodným výberom pridelená inému sudcovi. Poukazom na všeobecne známu zaťaženosť sudcov ponechal okresný súd posúdenie otázky, či došlo k prietahom v konaní a či tieto boli spôsobené súdom, na ústavný súd. Vo vzťahu k žiadanému finančnému zadosťučineniu navrhol *„priznať sťažovateľovi primerané zadosťučinenie so zreteľom na predmet konania a možnú ujmu, kedy neistota spôsobená sťažovateľovi postupom súdu by nemala suplovať akékoľvek finančné nároky sťažovateľa súvisiace s predmetným konaním“*. Prílohou vyjadrenia okresného súdu bol podrobný prehľad úkonov súdu a účastníkov konania.

6. Listom z 12. mája 2017 sťažovateľ reagoval na vyjadrenie okresného súdu zdôraznením, že vo veci stále nie je nariadené pojednávanie. Vyslovil presvedčenie,

že ústavný súd zoberie do úvahy skutočnosť, že on sám nezadal žiadnu príčinu na priet'ahy v konaní.

7. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania upustil od ústneho pojednávania v danej veci, pretože dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

8. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

10. Z obsahu spisu zistil ústavný súd takýto priebeh konania:

- 8. júla 2014 bol sťažovateľom podaný návrh na rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode,
- 22. júla 2014 dala vyššia súdna úradníčka pokyn na vykonanie štandardných úkonov v spise na účel prípravy pojednávania,
- 29. júla 2014 bol súdu doručený návrh matky na úpravu práv a povinností k maloletým deťom na čas do rozvodu (konanie vedené pod sp. zn. 15 P 175/2014),
- od 30. júla 2014 do 24. septembra 2014 boli priebežne realizované úkony v rámci prípravy pojednávania,
- 2. októbra 2014 bolo nariadené predbežné opatrenie, uznesenie nadobudlo právoplatnosť 23. októbra 2014 a vykonateľnosť 7. októbra 2014,
- 21. októbra 2014 bol spis predložený sudcovi,
- 6. novembra 2014 nariadil zákonný sudca pojednávanie na 20. január 2015, ktoré bolo odročené na neurčito na účel doplnenia dokazovania,

- od 4. februára 2015 do mája 2015 zasielali účastníci súdu rôzne vyjadrenia a podania,
- 19. júna 2015 bola súdu doručená žiadosť sťažovateľa, aby súd vo veci konal,
- 31. augusta 2015 zákonný sudca nariadil pojednávanie na 27. október 2015, na ktorom bol vyhlásený rozsudok, ktorým súd manželstvo účastníkov konania rozviedol, schválil rodičovskú dohodu o zverení maloletých detí do výchovy matky, upravil styk detí so sťažovateľom (otcom) a uznesením vylúčil konanie o určenie výživného zo strany sťažovateľa na maloleté deti na čas po rozvode manželstva na samostatné konanie, rozsudok bol vypracovaný a expedovaný 6. novembra 2015,
- 11. novembra 2015 rozsudok z 27. októbra 2015 nadobudol právoplatnosť,
- 5. februára 2016 sa uskutočnilo pojednávanie vo veci určenia výživného na čas po rozvode manželstva, ktoré bolo odročené na 8. marec 2016, zároveň súd uložil povinnosť matke a sťažovateľovi predložiť potvrdenie o príjmoch od októbra 2015 do pojednávania veci,
- 9. februára 2016 bol doručený návrh matky na vykonania dokazovania,
- 8. marca 2016 bol vyhlásený rozsudok o určení výživného od 1. augusta 2014 a určený nedoplatok na výživnom, rozsudok bol vypracovaný a expedovaný 27. apríla 2016,
- 16. mája 2016 sťažovateľ podal odvolanie proti rozsudku okresného súdu z 8. marca 2016 a z 27. októbra 2015,
- 20. mája 2016 bolo doručované odvolanie sťažovateľa matke a kolíznemu opatrovníkovi,
- 30. mája 2016 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie matky a opatrovníka k odvolaniu sťažovateľa,
- 2. júna 2016 bol spis predložený Krajskému súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) na rozhodnutie o odvolaní sťažovateľa,
- 28. júla 2016 krajský súd uznesením odvolanie sťažovateľa proti rozsudku z 27. októbra 2015 odmietol ako oneskorene podané, zároveň pripísom vec vrátil okresnému súdu bez rozhodnutia o odvolaní proti rozsudku z 8. marca 2016 ako predčasne predloženú, keďže nebolo rozhodnuté o návrhu matky o určenie výživného do rozvodu manželstva,
- 8. augusta 2016 bola vec vrátená z krajského súdu okresnému súdu,
- 21. novembra 2016 bol sudcom daný pokyn na vyžiadanie správ,
- 1. decembra 2016 bolo predložené oznámenie nových skutočností sťažovateľom,

- 9. decembra 2016 bolo doručené vyjadrenie matky k oznámeniu sťažovateľa,
- 16. decembra 2016 bol upozornený súd na nesprávne doručovanie písomnosti,
- 17. januára 2017 bol spis predložený zákonnému sudcovi na ďalší procesný postup,
- 6. marca 2017 bol spis pridelený novému zákonnému sudcovi z dôvodu dlhodobej práceneschopnosti pôvodného zákonného sudcu,
- 6. apríla 2017 nová zákonná sudkyňa nariadila termín vyhlásenia doplňujúceho rozsudku na 11. apríl 2017,
- 11. apríla 2017 bol vyhlásený doplňujúci rozsudok k rozsudku z 8. marca 2016,
- 11. apríla 2017 bol doplňujúci rozsudok vypracovaný a doručený účastníkom konania.

11. Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04).

12. Základnou povinnosťou súdu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník konania obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie alebo v ktorom sa ocitol účastník konania na žalovanej strane.

13. Pri posudzovaní otázky, či v namietanom konaní došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa

(I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľa.

14. Namietané konanie prebiehalo dosiaľ z prevažnej väčšiny za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov, ktorý bol účinný do 30. júna 2016 (ďalej aj „OSP“), ktorý v § 6 prikazoval súdu v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovať tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná. Povinnosť súdu vec rýchlo prejednať a rozhodnúť vyplývala aj z ustanovenia § 100 ods. 1 OSP a z § 117 ods. 1 OSP, podľa ktorého bol sudca povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov. Občiansky súdny poriadok v § 176 ods. 3 prvej vety vyjadril navyše dôležitosť konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých, keď prikázal súdu rozhodnúť bez zbytočného odkladu, najneskôr do šiestich mesiacov odo dňa začatia konania. Táto povinnosť sa vzťahovala aj na namietané konanie, keďže súčasťou konania o rozvod manželstva bola úprava práv a povinností rodičov k maloletým deťom nielen po rozvode manželstva, ale aj do rozvodu.

15. Povinnosť súdu a sudcu konať bez prietáhov podľa právnej úpravy účinnej od 1. júla 2016 je *expresis verbis* zakotvená ako základný princíp civilného sporového konania v čl. 17 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) a v čl. 12 Civilného mimosporového poriadku (ďalej aj „CMP“), podľa ktorých súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu (podľa Civilného sporového poriadku), resp. účastníkov konania (podľa Civilného mimosporového poriadku) a iných osôb. Tento základný princíp konania je premietnutý do ďalších ustanovení Civilného sporového poriadku a Civilného mimosporového poriadku so zohľadnením osobitostí jednotlivých druhov konaní tvoriacich predmet úpravy týchto poriadkov.

16. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona (civilné mimosporové konania) sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Povinnosť súdu konať v civilnom mimosporovom konaní bez prietáhov je vyjadrená napr. aj v § 30 CMP, podľa ktorého po začatí konania postupuje súd

v súčinnosti s ostatnými subjektmi konania tak, aby bola vec v čo najkratšom čase prejednaná a rozhodnutá, ďalej v § 31 CMP, podľa ktorého súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní, ale aj v ustanovení § 34 CMP, ktorým je vylúčená aplikácia ustanovení Civilného sporového poriadku o koncentrácii konania (vrátane sudcovskej koncentrácie konania).

17. Predmetom namietaného konania pred okresným súdom je určenie výživného na maloleté deti, čo je bežným súdnym konaním. Vec preto nie je možné považovať za právne zložitú. Rozsah dokazovania sa spravidla obmedzuje na zistenie osobných a majetkových pomerov rodičov, ich príjmu zo zárobkovej či inej činnosti, bežných výdavkov a osobných pomerov maloletých detí, preto vec nie je komplikovaná ani z pohľadu faktickej zložitosti.

18. Ďalším kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či v namietanom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, bolo správanie sa s'ťažovateľa ako účastníka konania. Ústavný súd konštatuje, že správanie s'ťažovateľa nebolo príčinou namietanej dĺžky konania. Naopak, tento sa snažil docieľiť vytýčenie termínu pojednávania a urýchliť tak celé konanie urgenciou zaslanou zákonnému sudcovi, ako aj predsedovi okresného súdu.

19. Tretím kritériom, použitím ktorého ústavný súd zisťoval existenciu zbytočných priet'ahov v namietanom konaní, bol postup okresného súdu. Ústavný súd konštatuje nečinnosť okresného súdu v období od 20. januára 2015, kedy sa uskutočnilo pojednávanie s meritórnym prerokovaním veci, až do 27. októbra 2015, kedy prebehlo ďalšie pojednávanie. S prihliadnutím na predmet konania zaznamenal ústavný súd nečinnosť okresného súdu aj v období od 8. augusta 2016, kedy bola vec vrátená z krajského súdu okresnému súdu, do 21. novembra 2016, kedy bol daný pokyn sudcom na vyžiadanie správ.

20. Zbytočné priet'ahy v konaní môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu stavu právnej neistoty (II. ÚS 32/03, IV. ÚS 182/08).

21. Neefektívny postup okresného súdu sa prejavil pri rozhodnutí 27. októbra 2015, kedy rozsudkom rozviedol manželstvo účastníkov, zveril maloleté deti do výchovy matky

a upravil styk maloletých detí s otcom. Nerozhodol o výživnom na maloleté deti a tento nárok nezákonne vylúčil uznesením na samostatné konanie. Rozhodol tak v rozpore s ustanovením § 113 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku účinného do 30. júna 2016, v zmysle ktorého bolo povinnosťou okresného súdu v rozsudku, ktorým manželstvo účastníkov rozvádzať, rozhodnúť nielen o zverení maloletých detí do výchovy jednému z rodičov, o úprave styku, ale aj o výživnom na maloleté deti. V dôsledku takéhoto neefektívneho postupu súdu došlo k predĺženiu konania o viac ako štyri mesiace, keďže o výživnom bolo rozhodnuté 8. marca 2016. Navyše, predmetom konania bolo aj určenie výživného na obdobie do rozvodu manželstva, o ktorom rozhodol okresný súd až doplnčiacim rozsudkom 11. apríla 2017. Rozsudok o určení výživného, či už do rozvodu manželstva alebo po rozvode manželstva nie je dosiaľ právoplatný, aj keď od začatia konania ubehli takmer 3 roky. Takáto dĺžka konania nie je v konaní starostlivosti o maloletých prípustná, ako konštatoval ústavný súd vyššie.

22. Uvedené skutočnosti vyúsťujú do záveru, že základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 15 P 159/2014 porušené bolo (výrok v bode 1. nálezu).

III.

23. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy druhej vety ak porušenie práv alebo slobôd podľa čl. 127 ods. 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

24. O výživnom v prospech maloletých detí bolo rozhodnuté okresným súdom rozsudkom 8. marca 2016 a doplnčiacim rozsudkom 11. apríla 2017, teda v priebehu konania pred ústavným súdom. Z obsahu spisu vyplýva, že rozsudok bol doručovaný účastníkom konania 11. apríla 2017, pričom zatiaľ nie je možné vylúčiť pokračovanie konania v dôsledku podaného odvolania, teda ani prípravnú činnosť okresného súdu pred predložením veci na odvolacie konanie, a tak možnosť ďalších prietahov v konaní. To viedlo ústavný súd k rozhodnutiu o prikázaní okresnému súdu konať vo veci bez

zbytočných prietáhov a odstrániť tak stav právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľ nachádza (výrok v bode 2 nálezu).

IV.

25. Sťažovateľ žiadal priznať aj primerané finančné zadostučinenie v sume 3 000 €. Tento svoj nárok ničím nezdôvodnil.

26. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy môže ústavný súd svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadostučinenie.

27. Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde, ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadostučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

28. Ústavný súd so zreteľom na dikciu ustanovenia § 50 ods. 3 v spojení s § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde konštatuje, že hoci sťažovateľ podal ústavnú sťažnosť prostredníctvom kvalifikovaného právneho zástupcu, jeho návrh na finančné zadostučinenie neobsahuje dôvody, na základe ktorých by ústavný súd posúdil danosť a výšku tohto nároku. Absentuje tak podstatná náležitosť návrhu, preto pre nedostatok náležitosti nemohlo byť ústavnej sťažnosti v tejto časti vyhovené (výrok v bode 4 nálezu).

29. V súvislosti s uvedeným nedostatkom ústavný súd opätovne pripomína, že tento nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (napr. IV. ÚS 77/08, I. ÚS 368/2010, III. ÚS 357/2010, II. ÚS 309/2010, I. ÚS 162/2010, IV. ÚS 234/2010, III. ÚS 206/2010, IV. ÚS 159/2010, IV. ÚS 213/2010, IV. ÚS 134/2010, I. ÚS 547/2016, I. ÚS 432/2016). Ústavný súd totiž už vo svojom uznesení sp. zn. II. ÚS 117/05 z 11. mája 2005 judikoval: „Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších

predpisov advokát je povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom.“ Aj v tomto ohľade naďalej zostáva v platnosti zásada „*vigilantibus iura scripta sunt*“, t. j. „bdelým patrí právo“, a to zvlášť v prípade, ak ide o osoby práva znalé (napr. advokáta).

30. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

31. Ústavný súd priznal sťažovateľovi trovy konania za dva úkony právnej služby, a to za prevzatie a prípravu zastupovania a podanie ústavnej sťažnosti v súlade s vyhláškou Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby v súlade s § 11 ods. 3 vyhlášky pri 1/6 výpočtového základu na rok 2017 predstavuje sumu 147,33 € a režijný paušál sumu 8,84 €. Preto trovy právneho zastúpenia boli priznané v sume 2 x 147,33 €, 2 x režijný paušál 8,84 €, k čomu bola prirátaná 20 % DPH vo výške 62,46 €, čo spolu predstavuje sumu 374,80 €. Úhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia (výrok v bode 3 nálezu).

32. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. júna 2017